

ISSN 1859-1612

TẠP CHÍ KHOA HỌC

Journal of Science

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM, ĐẠI HỌC HUẾ
Hue University of Education

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ DÂN CHỦ VÀ THỰC HIỆN DÂN CHỦ TRONG XÂY DỰNG ĐẢNG

NGUYỄN VĂN HOÀ^{1,*}, NGUYỄN VĂN TRANG²

¹Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế

²Học viên Cao học, Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế

*Email: nguyenvnhoa@dhsphue.edu.vn

Tóm tắt: Theo Hồ Chí Minh, dân chủ là bản chất của chế độ ta, là chìa khoá vạn năng để giải quyết mọi khó khăn; thực hiện dân chủ trong Đảng là tiên đề tiên quyết để xây dựng Đảng ta trong sạch, vững mạnh, thực sự là “đạo đức, là văn minh”. Tư tưởng Hồ Chí Minh về dân chủ và thực hiện dân chủ trong xây dựng Đảng luôn là kim chỉ nam để không ngừng nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng, dù sức gánh vác nhiệm vụ mà lịch sử và nhân dân giao phó.

Từ khoá: Dân chủ, thực hiện dân chủ, xây dựng đảng.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Qua việc nghiên cứu các chế độ dân chủ trong lịch sử, các nhà sáng lập chủ nghĩa Mác – Lênin cho rằng, dân chủ là sản phẩm và là thành quả của quá trình đấu tranh giai cấp cho những giá trị tiến bộ của nhân loại; dân chủ là giá trị nhân văn của nhân loại, phản ánh trình độ phát triển của mỗi xã hội trong những giai đoạn lịch sử nhất định. Chủ tịch Hồ Chí Minh là người cộng sản Việt Nam đầu tiên kế thừa, vận dụng và đưa quan điểm của chủ nghĩa Mác – Lênin về dân chủ vào xây dựng lý luận và thực tiễn dân chủ ở Việt Nam. Dân chủ là bản chất, là đặc trưng của xã hội xã hội chủ nghĩa mà nhân dân ta đang xây dựng. Ngày nay, dân chủ đã trở thành giá trị phổ quát của toàn nhân loại, là mục đích của phát triển và tiến bộ xã hội. Theo đó, một đảng chân chính phải lấy dân chủ làm giá trị trung tâm, làm cơ sở cho sự phát triển của mình. Đặc biệt, trong điều kiện một đảng chính trị duy nhất lãnh đạo – cầm quyền như ở Việt Nam hiện nay, thì vấn đề dân chủ càng trở thành yêu cầu bức thiết” [2, tr.3].

2. NỘI DUNG

2.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về dân chủ

Dân chủ, bình đẳng, công bằng và tự do là những giá trị xã hội. Trong đó dân chủ là tiên đề của mọi giá trị. Dân chủ không phải là thứ tự nhiên có sẵn mà là thành quả của cách mạng. Theo Hồ Chí Minh, dân chủ là tài sản quý giá của nhân dân, là chìa khoá của tiến bộ và phát triển, đồng thời là một giá trị xã hội mang tính toàn nhân loại. Người định nghĩa: Dân chủ là dân là chủ và dân làm chủ. Người nói: “Nước ta là nước dân chủ, địa vị cao nhất là dân, vì dân là chủ” [6, tr.434], “Chế độ ta là chế độ dân chủ, tức là nhân dân là người chủ, mà Chính phủ là người đầy tớ trung thành của nhân dân” [8, tr.382]. Hồ Chí Minh nhấn mạnh rằng: “Chính quyền dân chủ có nghĩa là chính quyền do dân

